

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАННИЙ ЧАСОПИС

Виходить що тижня.

Адреса Редакції і Адм.:

„ПРАВДА“

Львів, вул. Кльоновича
ч. 8. II. пов.

Телефон 4-48.

ПЕРЕДПЛАТА

в краю: Річно 10 зол.

Піврічно 5 зол. Чверть-

річно 2 зол. 50 сотиків.

Місячно 1 зол.

За кордоном: Річно 2 ам.

дол. або їх рівновартість.

Поодин. число коштує 20 сот.

Зверніть увагу на адресу!

Там зазначено, скільки залягає з передплатою до
жовтня 1929 року.

ПРОФ. БАРТЕЛЬ ТВОРИТЬ НОВИЙ УРЯД

Президент держави поручив творення нового уряду проф. Казимірові Бартеві зі Львова. До часу формування нового кабінету міністрів тимчасово на чолі уряду стоятиме дотеперішній голова ради міністрів др. К. Світальський.

„СПЕЦІЯЛІСТ ВІД НЕЩАСТЬ“

Президент Злучених Держав Америки забрався дуже енергично до повернення господарської рівноваги в краю після біржевої катастрофи в Нью-Йорку. Вже оголошено на 1930 рік знижку податків на 160 мільонів доларів. Крім цього ухвалено вложити майже мільярд доларів у різні установи, щоб поправити економічне положення Злуч. Держав.

Противники Гувера з табору демократів називають його спеціалістом від нещастя. Як відомо під час війни кермував Гувер американською допомогою акцією для нещасної голодної Європи. Тепер знов стоїть на чолі акції для припинення господарського нещастя в Америці.

АНГЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ І БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ПОСОЛ

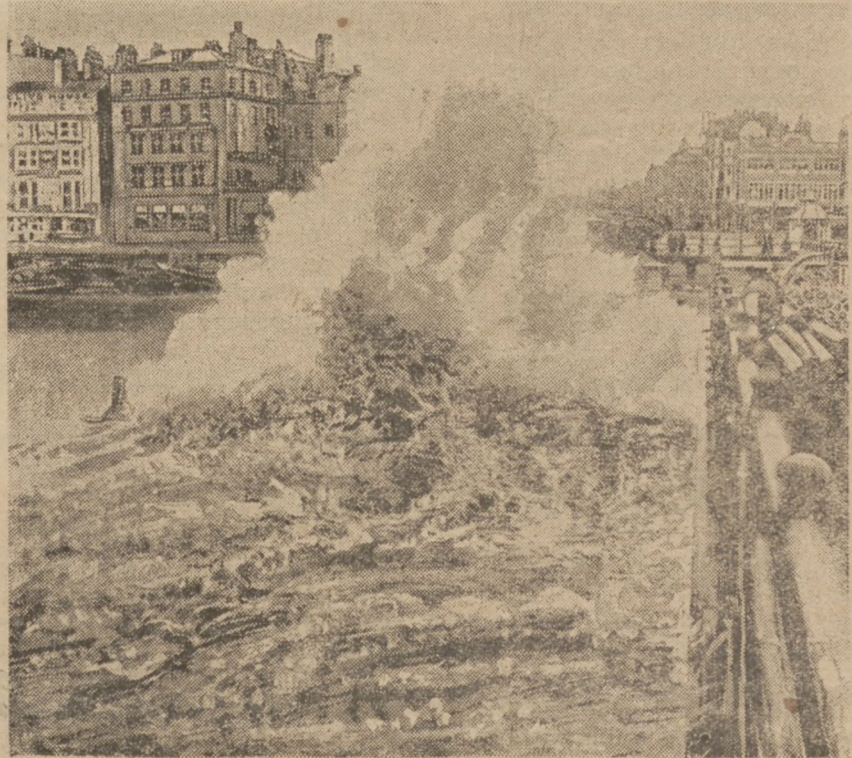
В Англії є звичай, що нових послів чужих держав приймає особисто сам король. Але сим разом зірвали з тим звичаєм, бо король відмовився прийняти большевицького посла Сокольникова. Його прийняв наслідник трону Князь Валії.

МИР між КИТАЄМ і СССР

З Москви повідомляють, що представники Китаю й Радянського Союзу (Росії) підписали в Хабаровську угоду, котрою привертається такий стан, як був давніше (status quo ante). Консуляти і торговельні підприємства обох держав вертають на свої місця. На границі має бути привернений мир. В справі віднови дипломатичних взаємин відбудеться 25 січня китайсько-російська конференція в Москві.

Хто не вирівнає залежності за „Правду“ за 1929 р., тому здержимо дальшу висилку часопису. Залежність стягнемо судовою дорогою.

Буревій над берегами Англії

Філі збуреного моря залили береги Брайтону, купелевої місцевости в південній Англії (Гляди опис внутрі числа).

Важна подія, що відбулася тихо і скромно

Св. Отець Пій XI перший раз вийшов з Ватикану

Тихо і скромно відбулася в Римі подія історичного значіння: перший раз від 1871 р. вийшов римський Папа, добровільний „в'язень“ поза мури своєї „в'язниці“ — Ватикану.

Та Св. Отець не хотів, щоб та подія відбулася з парадами й величавістю. Тому несподівано дня 20 грудня перед 7 год. рано виїхав з Ватикану. Про цей виїзд знало у Ватикані тільки кілька осіб, а італійське правительство було повідомлене про нього щойно ввечеря виїзду. Але вже в Борго (дільниця між Ватиканом а Тибром) — пізнали Св. Отця.

Вістка про цей виїзд рознеслася блискавкою. І хоч була рання година,

на вулицях появилось багато народу, котрий на колінах віддавав честь Христовому Намісникові.

Св. Отець поїхав до Лятеранської Церкви св. Йоана. Тут стрінув його кардинал Помпій і передав йому ключі церкви. Після молитви перед Найсв. Тайнами і перед мощами св. Петра і св. Павла Св. Отець приступив до відправлення тихої Служби Божої.

По Службі Божій пішов Св. Отець в процесії до сусідньої Лятеранської палати. Тут оглянув місіонарську виставку і пів до 10 перед пол. вернув до Ватикану.

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 16/12 1929 r. Sąd okręgowy we Lwowie Wydział XXIV karny w sprawie Pr. 570/29 na posiedzeniu niejawnym w dniu 16 grudnia 1929 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora okręgowego.

postanawia:
a/ Zatwierdzić po myśli przepisu z art. 76 rozp. P. R. P. z dnia 10 maja 1927 r. Dz. U. Rz. P. Nr. 45 poz. 398 dokonane dnia 12 grudnia 1929 r. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie zajęcie druku pt. „Prawda“ Nr. 51 z dnia 15 grudnia 1929 r. z powodu artykułu pt.: „Na wulicy Nabie-

laka“ w całości - zawierają jego znamiona występku z §. 302 uk. i z art. 1. rozp. P. R. P. z dnia 10 maja 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 45 poz. 399 b/ zakazać po myśli przepisu z art. 77 cytowanego rozporządzenia rozpowszechniania p. wyższego druku Zarazem wydać się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie a to pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tegoż rozporządzenia. przewodniczący: J. Havel wr. Protokolant Z. Kulczycki wr. Za zgodność: Müllerst. sekretarz

Св. Отець про робітничі організації

В жовтні с. р. прибула до Ватикану делегація німецьких католицьких робітників і зложила Св. Отцю привітну адресу. Папа припоручив кардиналові Гаспарію відповідати у формі листа, котрий тепер оголошує католицька преса.

Св. Отець підчеркнув потребу катол. робітничих організацій, „котрі найбільше надаються до цього, щоби берегти правдивих і слухних інтересів своїх членів тому, що є вони оперті на фундаменті катол. релігії й явно ступають за Церквою, як своїм вождом“.

Дальше наминає Папа вірних і священників до дальшої зусильної праці тому, що новітня суспільність відвернувшись від Христа й євангельських приказів справедливості й любови, навчила много людей „використовувати пануючу господарську систему виключно на власну користь і на шкоду інших та в той спосіб надавати суспільному питанню обличчя й розв'язку, яких не мож назвати християнськими“.

Дуже важний є уступ листа, в котрім знаходиться пересторога перед т.зв.

„католицькими соціалістами“. Папа різко звертається проти тих, „котрі науку Євангелія про дочасне життя й про сеговітні добра зле розуміють і думають, що можуть, а навіть мусять бути рівночасно добрими католиками і соціалістами, або симпатизувати зі соціалістами“. Папа називає такий погляд обманчивим блудом.

Вкінці похвалив св. Отець катол. робітничі організації і ствердив, що вони пожиточні, „вже хочби тому, що домагаються дуже актуальних охоронних заряджень і законів, або що помагають робітничим організаціям, будьто ізза розумного помножування ощадностей, будьто ізза будови здорових мешкань, конечних для доброго супружого співжиття, що все служить до побільшення добробуту робітника й охорони його прав головно перед насиллям новочасного великого промислу. А що найбільше значить: те, що ви осягнули, це овочі справедливості й любови, а не клясової боротьби“.

Хто такий Сталін?

Сталін, червоний цар Радянщини—хто він такий?

Цікаві подробиці з життя Сталіна подає московський письменник Альданов, що тепер живе в Парижі.

Він пише:

„Сталін найвизначніший із усеї Ленінової гвардії. Сталінова совість обтяжена також великанською жертвою крові, якої не допускався ніякий із самодержців, не виключаючи навіть Троцького й Зіновєва. Для Сталіна не тільки сотика не варта людське життя, а й своє власне життя цінить він не вище. І тим різниться він від других більшовицьких провідників. Як більшість теперішних диктаторів, походить і він з низького роду. Перебув у Тифлісі (тепер столиці радянської закавказької „республіки“) важкі роки голоду й поневірки. В Тифлісі теж ходив до духовного семинаря, бо батько бажав, щоб він вивчився на православного священника. Коли йому було 19 літ, виключили його зі школи за лихе поведення. Потім як комуніста арештували його шість разів і шість разів засудили його на Сибір. За кожен раз удавалося йому втекти зі Сибіру.“

Голошення комунізму це було його побічне заняття. В дійсності був він ватажком бандитів, що головно грабували державні й земські каси, а також каси великих банків.

При таких виправах сам наражував своє життя й жертвував життям других людей. І так у часі ограблення державного банку в Тифлісі згинув до

50 людей. Напад влаштував він при помочі бомб і стероризував як поліцію так і прохожих, що спинювалися на дорозі.

Сталін не є зручним бесідником, не запалюється в часі бесіди й не вміє розпалити других своєю бесідою. Не є також добрим публіцистом (часописним співробітником). Та вміє панувати над юрбою. Роля Сталіна в часі більшовицької революції не була щаслива. Чи лишиться паном положення — тяжко сказати. Чогож хибус йому? Культури? Цьогож ті люде не потребують. Його ум працює механічно (так як машина), а теоретиків (людей, що займаються якоюсь наукою, та своїх дослідів самі не вводять у життя) він все найде тільки, кільки схоче. Та він не знає сам чого хоче.

Та відай відповідний був спосіб, що його вжив, коли владу над більшовицькою партією захопив у свої руки. Кажу „відай“, бо ця гра ще не покінчена. Посада голови комуністичної партії не досмертна. Дрібку щастя, а може вдатися така сама штучка провідникові опозиції (партії, що противна владі). Ленін не жиє. А чи Сталін свідомий цього, що в Росії часто змінється напрям вітру? А нехай тільки вітер повіє в іншому напрямі, тоді вся його гвардія з повіваючими хоруговками перейде до Троцького“.

Так малює Сталіна, цього жорстокого душогуба, московський письменник.

Освітня праця в Швейцарії

„Народня освіта“, чи „народне виховання“? — Швейцарські відносини. — Освіта в Швейцарії й освітній рух. — Новий, християнський напрям освітньої праці в Швейцарії. — Його методи й успіхи.

Освітня праця між народом це не тільки поборювання неписьменности, не тільки ширення знання й освідомлювання народу в певнім напрямі, але також виховання народу. В деяких краях нпрм. у Німеччині назву „народня освіта“ починають чимраз більше заступати назвою „народне виховання“ або, як у Чехословаччині назвою „горожанське виховання“. Так розуміють тепер освітню працю і в Швейцарії.

Щоб краще зрозуміти освітню працю в Швейцарії, мусимо звернути увагу на спеціальні відносини в тій республіці, відносини національні, суспільні й адміністраційні.

Швейцарія це край завбільшки Східної Галичини й має 4 мільйони мешканців. Населення Швейцарії не є одностайне що до національности. Побіч себе живуть там відламки трьох могучих народів. Східну, північну й середущу часть краю заселяють Німці. Є їх найбільше, бо 71 проц. Західну часть замешкують Французи (22 проц.), а полудневу Італійці (7 проц.). Католиків є 32 проц. Прочі протестанти.

Швейцарія ділиться на 22 невеличкі кантони, котрі мають свої окремі закони. Ціріх, Берн і Базель це осередки німецької культури. Женева є осередком французької культури. Італійці не створили свого більшого культурного центра. Населення живе по части з промислу а по части з рільництва, городництва, садівництва та скотарства. Освіта стоїть високо. Шкільництво народне, середнє й вище звірцеве (3 університети німецькі, 3 французькі й одна славна політехніка німецька в Ціріху). А проте там може найскорше відчули потребу позашкільної освіти.

Перші взялися до освітньої праці промислові робітники. А що тоді, (в половині XIX ст.) в Європі поширився соціалістичний рух, то провід у тій роботі захопили соціалісти. Але праця та була односторонна й не глибока. Йшла головно в напрямі політичного і професійного освідомлення. Щойно підчас і після світової війни відчули в Швейцарії потребу нового напрямку освітньої праці. Цей напрям то поглиблення духової вартости людини в душі християнської релігії.

Найкращі представники швейцарського громадянства прийшли до переконання, що навіть найліпша народня школа не може дати стільки запасу духової й моральної сили, щоб того запасу могло стати на ціле життя людини. Тож і в пізнійшому віці треба відповідного впливу на душу людини, треба розвивати в ній дальше і постійно вищі моральні почування. Так вихована людина не буде гнати тільки за матеріальним добром, за особистими вигодами і приємностями. Зате лиш так вихована людина спосібна до мирного

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ПРАВДУ

співжиття з іншими на основі християнських чеснот.

Новий освітний рух у Швейцарії, опертий на основах християнської релігії, розвивається дуже гарно. Він вдирається навіть до соціалістичних організацій, тому соціалісти починають навіть переймати його способи праці. Найбільший натиск у тій праці положено на різблення характеру людини, отже на виховання.

Головний засіб праці цього нового освітнього руху це „вечерниці“ з відчитами, співами, музикою, світляними образами і т. п. Але програма тих „вечерниць“ так уложена, щоб викликала певні релігійні настрої й релігійні переживання.

АКАДЕМІЯ в ЧЕСТЬ Св. ОТЦЯ у ЛЬВОВІ

Як подає „Нова Зоря“, відбулася у Львові Академія з приводу 50-ліття священства св. Отця Пія XI. На ній були присутні Ексц. митрополит Шептицький та єпископи: Преосв. Будка і Преосв. Бучко, а з чужих гостей оо. Домінікане з Познанщини. Саля Лисенка була заповнена інтелігенцією. Промова о. Ректора Сліпого була змістовна й дуже добре уложена. Хорові, деклямаційні та музичні продукції випали б ездоганно. Особливо гарно й мило співала пані Приймова. Знаменитий був фортепьяновий акомпаніамент проф. Б. Кудрика. Свято робило вражіння скромне, але поважне.

Останнє передсвяточе засідання сойму

Три справи: Податок від нерухомостей. Зміна регуляміну. Розслідування подій з 31.Х. ц. р.

В суботу 21 грудня відбулося останнє перед різдвяними фєрїями засідання сойму. Сойм мав полагодити три справи: податки від нерухомостей, новий правильник (регулямін) соймових нарад і внесок клубу ББ. про створення окремої комісії для розслідування подій у соймі дня 31 жовтня ц. р.

Справу податків полагоджено скоро і без дискусії. Зате довга дискусія розвинулася над зміною соймового регуляміну. Українські й білоруські послі зголосили до цієї справи багато поправок. Між іншими домагалися, щоб новий регулямін дозволяв національним меншостям уживати в промовах і письмах рідної мови. Мовою канцелярії соймової малаб лишитися і на дальше

тільки польська мова. Але всі ті поправки сойм відкинув. Так само відкинув сойм поправку укр. посла Хруцького, щоб інтерпелянт мав право відчитати в соймі сконфісковану статтю. Остаточо прийнято соймовий регулямін так, як його запропонувала регулямінова комісія.

Над третою справою відбулася також довша дискусія. Остаточо сойм вибрав комісію, котра має розслідувати події в соймі з 31 жовтня 1929 р. До цієї комісії належать отсі послі: Славек, Подольський і Полякевич (ББ), Барлицький і Ліберман (ППС), Путек (Визв.), Хруцький (Укр.), Четвертинський (Кл. Нар.) і Врона (Строн. Хлоп.).

Як фальшовано у Львові харчові продукти

Львівське Міське Заведення для дослідів над харчовими продуктами перевело в листопаді 1090 дослідів. З того 110 справ віддано судові до покарання. Молоко: було 588 проб, з того в 26 випадках знайдено додаток води 8—30%, а 29 було збираних. Сметана: проб 19, з того не відповідало приписам 8. Масло: на 143 проби було 22 фалшовань (маргариною, кокосовим товщем). В однім випадку грудка заробленого масла на пів з водою була обліплена добрим маслом. (При тих дослідіх послуговуються ультрафіолетним апаратом, котрим мож-

на скоро відрізнити рстинні товщі від звірячих). Мука в однім випадку була стухла й мала величезну скількість дрібненьких хробачків, видних щойно під мікроскопом. В хлібі в однім випадку знайшли грудку глини. В цукрових виробках знайшли в трьох випадках чоколяду зроблену з паленої муки й кокосового товщу. В тертім перцю раз найшли терту булку. На вино було 40 проб, з того 11 випадків передано судові за фальшування. Водотягова вода, досліджувана щоденно, була все однакова.

Добра наука

яку дав віруючий безвіркові.

В гарну, літню днину йшло двох людей у напрямі ліса. Доси вони не звалися в собою, а тепер стрінулися лиш так, зовсім несподівано. Один з них мав яких шістьдесят літ, другий около трийцять. По дорозі рзмовляли вони про звичайні, буденні справи. Коли вже пройшли так з чверть години дороги, побачили недалеко від себе двох священників, що йшли в противному напрямі. На їх вид, старший — що подобав на дуже вченого чоловіка — звернувся до свого молодшого товариша і сказав:

— Погляньте лише на тих двох чорноризників! Дійсно вони та всі інші їм подібні, се правдива закала нашого краю.

— А що до мене — відповів другий молодший — то я люблю сих людей. Священники мене виховали й до сьогодні я заховав повну вдячність для них у мойому серці.

— І я таксамо був вихований людьми сего роду — відповів старший — та щоби бути аж вдячним їм за се, з тим зовсім не погоджуюся. Я незвичайно ті-

шуся, що священники по деяких краях не мають вже нічого до говорення по школах. Мені усе подобається, що ті школи одинокі в руках одиноких учителів, від яких я ще домагався би, щоби вони раз на все зірвали зі застарілими, релігійними пересядами.

— Я знов — відказали молодший — не можу зовсім з вами погодитися. Я е також учителем і борони мене Боже перед тим, щоби я перестав цінити й шанувати свою релігію або, щоби я не вицілював її в молоді серця моїх учеників.

— Бідний приятелю, — сказав зі сміхом старший. Як бачу, то ви лишилися ще багато по заду. Правда і я в сих літах що ви, думав таксамо як і ви. Однак пізнійше я почав добре студювати і роздумувати і зовсім інше світло зайеніло мені. Прийміть то від старшого і вже досвідченого, що наші поступові газети мають повну слушність, коли вважають священників за простих обманців. Як рівнож звичайним обманом е священника глупа балаканина про якесь там небо, пекло, пекельні муки і таке инше.

На такі слова мимоволі стала бити учителеви кров до голови та він сидюю

своєї волі запанував над собою і зівсім спокійно запитав:

— Значиться, ви не вірите вже більше ні в Бога, ні в душу, ні в небо і пекло і в усе те, про що вчить нас катехизм?

— Передтим — відповів старший — то так, я вірив; та тепер я знаю, що то все проста небиліця, а передусім, що говориться за Папу римського, за молитву, за сповідь. Коротко кажучи, я не вірю у все то, чого навчають духовні, а вавчають тому, що то все належить до обсягу їх роботи.

Хоч у своїм нутрі вчитель був подразнений до найвисшого степеня, всеж таки запанував над собою і зовсім спокійно говорив дальше:

— Отже коли як ви кажете мій пане, нема ні Бога ні ніякої кари або надгороди по сім життю, то тимсамим ви держитесь засади, що бути праведним і чесним не має ніякої вартости. Після вашого погляду, головним завданням чоловіка на землі повинно бути лише то, щоби за всяку ціну уприсмнити собі своє життя, розуміється так, щоби за всякі свої вчинки не мати до діла з поліцією і карними парграфами.

Доборолись до самого краю...

Лист з „раю“ до буржуазного „пекла“.

До російського емігрантського часопису „Дни“ прийшов такий лист з Петрограду: „Не знаємо, чи переживемо цю зиму: нема ні обуви, ні одежі, ні дров, ні хліба. Доходить до смішності: навіть помел, щіток, мітел, лопат не знаєш де дістати. Тепер уже не тільки за хлібом, маслом, картоплями, яйцями, але і за стиркою, за куском полотна, за нитками треба їхати на село, але купити там можна за мідяні й срібні гроші, в кого вони ще є, і хто потрафив їх (мідяки і срібло) за ті роки зібрати. Паперових грошей на селі зівсім не беруть. Літом ішли німецькі марки, але тепер і їх не беруть, так багато появилася фальшивих.

Але головне — дрова. Вернулися 1918—1920 роки: сидимо в неопалених мешканнях. Навіть гірше ніж тоді: тоді кожний був у своїм мешканню, був до певної міри хозяйіном, і ніхто не боровив ставити „буржуйку“ (бляшану маленьку печку). Тепер буржуйки заборонені, а до помешкань для нагляду дали активістів (большевиків-комуністів).

Відносини льокаторів з квартактивістами весь час були дуже напружені. Але з приходом зимної пори витворилася свого рода клясова солідарність: активістам чейже таксамо холодно як й іншим, і вони також терплять, коли тріскають рури водотягів, а тимсамим каналізаційні уладження. Тепер по домах відбуваються збори мешкальних активістів, котрі ухвалюють резолюції: „Домагаємося дров для отоплення мешкань і т. д.“ Але що значать резолюції, коли дров нема й не булоб чим їх привести?

„Соціалізм не пообідаєш, а індустріалізацію подвіря не заметеш“, як

каже наш сторож, старе ледащо й великий філософ. А індустріалізація в нас, справді неабияка. Щезло все — навіть мітли... В Н. ще в серпні хтось украв старий кухонний ніж, новий ніж він дістав на селі; поїхав туди й виміняв ніж у коваля за стару збірку (поезій) Якубовича-Мельшина: „Русская Муза“. В коваля була дочка, яка дуже любила вірши й вона просила батька виміняти ніж на книжку, що їй подобалася. З Петрогаду за ножиком треба їхати на село, от яку індустріалізацію ми осягнули“.

В „раю“: за прошенням хлібом.

Вимінна торгівля, котру описує цей лист, цвила“ в Росії й на Україні в 1918—1921 р. Наші Галичани моглиб про неї неодноразово розповісти, бо брали в ній жваву участь. Тоді селяни не хотіли паперових больш. грошей, а жадали одежі й обуви. З початку брали не перебираючи, згодом стали вибирати: сурдута не треба, зате дай „піджак“, і щоб камізолька була в кратки. Тоді й двох мішків картоплі не жалко. Це було й минулося. Місто дало, що могло, а собі

лишило, що найконечніше. Але з часом збідніло й село і тепер прийшло знову до „вимінної торгівлі“. Правда, який то „поступ“, які „досягнення“ і який „рай“ у большевицькім царстві.

РОБІТНИЧІ ЗАВОРУШЕННЯ В БОЛЬШЕВІ

Московська „Правда“ доносить про великі заворушення робітників у Ташкенті звернені проти большевицької влади.

В часі одного робітничого віча, робітники, обурені на промову комуніста Тихонова, котрий оправдував політику комуністичної партії, кинулися на нього й убили його. Після того товпа робітників пішла улицями Ташкенту з ворожими окликами проти большевиків. І робітникам вже також досить ніби робітничої влади.

ПРОТИБОЛЬШЕВИЦЬКИЙ РУХ НА РАД. УКРАЇНІ

В районі Жмеринки селяни з 7 сіл сформували повстанчий відділ, котрий вночі напав на Жмеринку розстріляв кількох визначніших комуністів і забрав усі гроші з місцевого рад. банку. Під натиском больш. відділів, висланих з Києва, відділ відступив до стації Вапнярка. Другий відділ оперує в районі Винниці між Летичевом і Хмельником. Больш. війська 4 дні билися з повстанцями, та побиті відступають на Винницю. Повстанці загрожують уже й Винницю.

ДЕМОНСТРАЦІЯ В ЛОНДОНІ

Понад 8 тисяч людей зібраних на вічу в Лондоні в Алберт-Голі демонструвало проти переслідувань віруючих в Радянській Росії. Ухвалено резолюції, котрими звивається правительтво поробити заходи в справі тих переслідувань.

— Певно що так—відказав старший — та власне тому, що є чесноти, які проповідують священики є за тяжкі та неможливі до виконання і тому, що враз зі смертю кінчиться все, то мені видається смішним, чомуби я мав відмовляти собі сих приємностей, за якими тужить мєє серце. Рівнож чомуби я не мав робити проти якоїсь там справедливости, коли при тім я нахожду для себе користи і не потребую боятися віякої кари.

Серед такої розмови прийшли оба до ліса. Довкола не було видно ні живої душі. Вчитель удавав, що висодами свого старшого товариша дався цілковито переконати. Був лише тої гадки, що вся трудність заходить в тім, що трохи за тяжко прийдеться йому інакше думати та інакше робити, бо від молодих літ жив життєм правдивого християнина. Тому просив свого старшого товариша, щоби він вказав йому якийсь спосіб, як можнаби найскорше утратити віру в ті релігійні правди, які досі були його сильним переконанням.

— Нічого лекшого як се — відповів якимсь таємничим голосом старший, будучи певним, що вдалося йому дійсно переконати свого молодшого товариша. Ви тільки мусите не оглядатися на свою со-

вість і робити все противно як вона вам каже. Я таксамо робив і, як бачите, се помогло.

— Знаменито! — відозвався молодший. — Маєте слухніть. Побачите, що я буду спосібним вашим учеником. Ручу вам, що мною не застидається. Але скажіть мені, котра тепер година?

З найбільшим задоволенням витягнув старший панок свій годинник з кишені:

— Сейчас буде девята година — відповів і з якимсь почуттям своєї гідности держав ще добру хвилю свій годинник у руці.

— Ви певно маєте не якийсь маєток — озвався вчитель — бо інакше не моглиби ви справити собі такого дорогого годинника. А скільки він коштує?

— Так се правда; я роблю не злі інтереси, а головно від того часу, від коли я перестав вірити в сі нісенітниці, якими попи вчно затуманювали мою голову. Я маю гарну фабрику і мої інтереси йдуть дуже гарно. Розуміється, що мої підвладні робітники відносно релігії мусять співати таку саму піснюку що й я. А сей годинник враз з отсим золотим ланцюжком коштував мене цілих тисячу корон.

— Він мені дійсно подобається і я не знати що давби, щоби сей ваш годинник мати в моїй кишені — сказав учитель.

— Нічо лекшого—відповів старший. — Ви можете набути такий самий годинник у того самого годинникаря, що я і за таку саму ціну.

— Е, хтоби там аж купував! Ваш годинник мені зовсім вистарчає і я його хочу конче мати.

— Та я не думаю його продавати.

— Я й не думаю його в вас купувати, а зівсім просто хочу вам його забрати. Давайте його сюди!

— На Бога, мій пане! Ви хіба жартуєте?

В сій хвилі вхопив учитель своїми дрожачими руками старого за рамена і глянув на нього якимсь страшно диким зором.

— Давайте сюди годинник, або...

— Що ви властиво хочете? Чи ви цілком серіозно так думаете зробити?

— Так, зівсім серіозно.

— Мій Боже — крикнув старший панок, який з великого страху не міг вже навіть говорити.

Новий спосіб доручування часопису

З днем 1 січня 1930 р. обов'язують нові приписи про доручування поштою часописів.

1. Від 1 ч. 1930 не вільно Адміністраціям поміщувати на часописах адрес передплатників. Адресу буде писати той поштовий уряд, котрий доручує передплатникові часопис.

2. Кожний віддавчий поштовий уряд одержить від нас урядовою дорогою спис передплатників т. зв. „Карту пренумерати“. В тім списі ми докладно випишемо імя й назвиско передплатника, село, де він мешкає, а в містах ще й вулицю і число дому.

3. Віддавчий почт. уряд дістане від нас кожний раз стільки примірників „Правди“, скільки має зазначене на „карті пренумерати“. Почти обов'язані точно доручати часопис і в тій цілі поштовий урядник сам напише адресу на числі. Колиб яке число в дорозі пропало, то почт. уряд сам обов'язаний часопис реклямувати.

4. Коли отже хто з наших передплатників не дістане на час часопису, то нехай звернеться до свого почт. уряду. Колиби то не помогло, то тоді просимо написати до нашої Адміністрації, а ми справу звернемо куди слідує.

Адміністрація „Правди“

„Нага панчамі“ або „свято вужа“ в Індіях

Гадина „очкар“ (індійська кобра) в кошику.

„І положу вражду між тобою і людиною“ — сказав Господь до вужа в раю. І справді, дивна, споконвічна ненависть панує між людиною і вужем. Люди бояться вужа якимсь забобоним ляком. В народних повірях вужі й гадюки є прообразом зла. Поганські народи бояться їх і почитають як божества.

Мешканці Індії, Гіндуси, мають навіть окремий всенародний празник вужа т. зв. „нага панчамі“, котрий обходять в серпні, а в деяких сторонах у

грудні. Жінки, прибрані святочно, приносять до статуй гадини молоко і цвіти. Ставлять також молоко коло криївок гадин, бо гадини дуже люблять цей напиток. В той день обдаровують також мандрівних заклиначів вужів.

Заклинач вужів має в Індіях велике поважання. Бо тільки він потрапить виманити з криївки, зловити й освоїти страшну кобру (очкаря), найбільш їдовиту гадину в Індіях. Вистежену гадину заклинач негайно пориває за хвіст, підскакує, сильно розмахує нею і обертає

— А йдїть ви зі своїм Богом! Ви прецїв самі мені сказали що Бога ніякого нема. Вдповів безбожникови учитель.

— Та я думав, що ви чесний і справдливий чоловік, а тимчасом... — мимрив дальше старий безбожник.

— О, так, що до моєї чесноти, то ви справді сказали правду. Я був чесним і справдливим чоловіком аж до часу, як з вами заїзнався. Аж ви сказали мені, що чесний чоловік не є варта більше від зви чайного злодія, а річ у тім, щоби не впасти в руки поліції. Ми тут лиш оба і я не маю чоґо боятися. Давайте сюди годинник! Скоро!

При тім стиснув так сильно старшого панка, що сей закричав з великого болю й передав дорогий годинник в учительові руки. Та вчитель одним годинником не задоволився і зажадав від свого, безбожного товариша калитки набитої добре грїшми. Передаючи калитку з грїшми безбожник застогнав слабом, дрожачим голосом: „А деж ваша совість?“

— Е, що там совість! Совість?! І се ви мені говорите про совість? Таж ви, старий грїшнику, власне мені сказали, що я повинен робити все проти совісти. Ви самі тепер бачите, як я користаю з ваших мудрих наук. Впрочім зі сим гарним годинником і повною калиткою дасться вже

щось зробити. Думаю піти вашими слїдами, пічну спекулювати, позискаю собі деяких людей і думаю, що в сей спосіб скоро збогатию. Але чекайте — при тім вицягнув з кишені ніж — я мушу внеможливити вам, якщоби ви хотїли мене зрадити. Ви мусите згинути, Ваша послїдня година вибила...

На такі слова покинула зівсім відвага старого вільнодумного грїшника і він, наче той покараний різками ученик, застогнав:

— На імя Бога, Пана неба і землі, пощадїть мене! Милосердя!

— Неба? — Засміявся молодий учитель. Таж ви сказали, що нема ніякого неба. Впрочім, пощо довше отягатися. Поручіть свою душу чортові, бо для неї Бога нема. Що? Ви дрозите? З вас підлий блягуз?

— О, Боже! Так я боюся, я лякаюся смерті, лякаюся пекла, боюся вічності.

— Ви маєте страх перед смертю, перед пеклом і перед вічністю? При тім молодий учитель зложивши руки на хрест, глянув з погордою на свого старшого, вільнодумного товариша і спокійно сказав:

— Слухайте, мій пане! Нехай та нишпня приклячка буде для вас опамятанням. Йдїть собі в спокою, не бійтеся нічоґо й на будуче не хулїть проти Бога

і проти всього, що є святе. Ви своїм їдовитим язиком спроваджуєте добрих людей на злу дорогу. А в хвилі страху ви визнаєте імя Бога, починаєте говорити про совість, а навіть ви готові ще може і священика на поміч покликати.

— О, ви вільнодумц! Коли лише громи починають бити, то заразїсько і ваша відвага кінчиться. Я хотїв лиш дати вам добру научку. Маєте тут ваш годинник і ваші гроші. Возьміть їх собі назад. Колиб я був дійсно повірив тому, про що ви мені говорили і давбися був вам переконати, то вже в сїй хвилі булиби ви зачислялися до мертвих. Йдїть собі своєю дорогою, але не забувайте, що своє життя завдячуєте священникам, які мене у вірі і совісности вихозали. Я і подібні мені боїмося Бога, тому не хочемо своєї совісти обтяжувати злом. Ми знаємо, що ми повинні здержуватися від всього злого, навіть і перед таким злом, перед яким ми безпечні перед правом і поліцією. Віра і совість є кращим законом як могуча рука світської власти. Стережіться всякого вашого глумовання і вільнодумства. А бійтеся людей і то таких, які Бога не бояться.

По сих словах молодий учитель, давши таку добру научку, розлучився зі старшим товаришем. Чи помогла що ся научка, не знаємо.

Подав В. Г.

довкола себе так скоро, що вона не може його вкусити. Другою рукою хапає гадину за голову і дуже зручно сейчас вириває їй ідовиті зуби. Так робить її нешкідливою.

Улюблене видовище в Індіях це танець вужа. Заклиначі вужів, по кількох разом, ходять від села до села й показують, що вмюють їх вихованки-вужі. Ось іде їх трюх порошною сільською дорогою. В одного колишеться на плечах бамбусова палиця, а на ній з переду й з заду висять по два плиткі кошики. Другий несе барабан, а третій має невеличку сопілку. Серед села мандрівники стають. Відзивається барабан і сопілка, плиткі кошики ставлять на землю. За хвилину вже оточили їх видці, цікаві на видовище: голі діти, жінки в довгих пестрих одягах і деякі чоловіки. Вони пхаються, хоч з пошаною держаться в певній віддалі. Один з подорожних отвирає тепер свої коші, в котрих показуються звинені в перстені кобри (очкарі). Паличкою розрухає він

лінивих звірят. Тимчасом оба музиканти грають якусь одноманітну мелодію. І гадюки оживають, їх перстені чимраз швидче вються. Одна гадюка піднімає голову, нагинає її, сичить і роздуває шию в широкий кружок так, що аж на ній показуються біло зарисовані окуляри. Голова колихається сюди й туди, гадюка кидає нею нагально, то втягає її, то знов витягає і сичить. Це й є танець вужа. Видці бачили його не раз і не два, а все, хоч зі страхом, люблять на нього дивитися та обдаровують заклиначів.

Та найкращий день мають заклиначі на „свято вужа“. По містах вони самі проводять святами і ходять по вулицях з музикантами. У великих кошах несуть зі собою кобри, з повириваними їдкими зубами. Вечером оточують цілу групу люди зі смолоскипами. Коші з вужами ставлять на землю. Жінки приносять молоко, засоложене цукром, яке кобри пють лакомо...

З культурного життя Золочівщини

На отсій знімці бачимо

Хор Філії „Просвіти“ в Золочеві. Цей хор замітний своїми виступами на золочівських народніх торжествах з приводу свят „Просвіти“ та роковин Т. Шевченка. Гарно звипали з теж „Псалми Бортнянського“, які останніми роками співав хор у великодню Пятницю при Божому Гробі. Свій гарний розвиток завдячує хор своєму много заслуженому диригентові Всч. о проф. Ф. Побігушці.

Викупім Маркіянову гору!

(Допис з Золочівщини).

Маркіянова, Підліська Гора! Кому з Українців не знана вона?! А вже з Білою, Підліською горою так тісно звязане імя поета й пробудителя Галицької України. Імя того, що перший вказав нам, як прегарна й милозвучна є

наша рідна мова.

Він, о. Маркіян, вказав нам, як цінити й шанувати повинні ми свою рідну мову. О. Маркіян Шашкевич — це прекрасний для нас взір

сильної віри в Бога й надії

на кращу будучність свого народу. Своєю посвятою і невтомною працею для щастя укр. народу, дав нам примір, як для загального добра повинні ми працювати. Працювати й не зневірюватися!

Памятаючи на заслуги великого Маркіяна, ще передвійною наше громадянство поставило пам'ятки Поета величній пам'ятник — хрест на Підліській Білій горі. Але цього за мало. Також ціла Біла гора повинна стати власністю укр. народу.

Викуплення Підліської гори

доконче потрібне вже хочби з огляду на поширений культ М. Шашкевича в Галичині. До цього спонукують теж щорічні народні здвиги на Горі, які з року на рік побільшуються,

„Ми мусимо викупити Підліську гору“ — такий клич між нашу суспільність кинуло Товариство ім. Маркіяна Шашкевича в Золочеві і звернулося в тій справі з зазивом до нашого громадянства.

(Жертви на викуплення Гори послати на адресу голови Товариства ім. М. Ш.: Др. Теодор Ваньо, Złoczów, з допискою „на викупно Гори.“ Їх згодом оповіститись в часописах).

V. I.

Передплату пересилається як, і до тепер. Просимо о точну висилку передплати, тим більше, що з днем 1. січня 1930 нам знову підвисшили поштову оплату.

СНІГОВІЇ в РОМУНІЇ

В Румунії зима вже почалася на добре. Останніми днями були там такі нагальні снігові особливо в Добруджі й над Дунаєм, що кілька особових поїздів застрягло в снігу. Подорожних перевезено санками до поблиських сіл.

ОСТОРОГА ДЛЯ ЕМІГРАНТІВ

Останніми часами зазначено, що якісь підозрілі панки крутяться коло Урядів посередництва праці. Вони зачіпають робітниць, що їм в Уряді не дали дозволу на виїзд і пропонують свої услуги. Звичайно обіцяють робітницям, що їм вистараються про позволення в іншій місті, в іншій уряді. Це можуть бути звичайні обманці, або торговці „живим товаром“. Тому Еміграційний Уряд поручив урядам посередництва праці повчити робітниць, що тільки той уряд, де вони приналежні і ніякий інший, може видавати кваліфікації на виїзд на роботи за границею.

ЦІНИ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ у ЛЬВОВІ

На львівському ринку нотовано отсі ціни: молоко 40-50 с., яйця 23-26, десерове масло 6'40, солене м. 56'0, сир 1'60-2'40, сметана 1'80-2, фасоля 90 с., картопля 12 с., морква 15, буряки 20, капуста свіжа 45-55, кап. квашена 40 с., цибуля 20, сушені сливки 2'40-2'80.

ПЕРЕДСВЯТОЧНИЙ ЦІННИК на РИБИ

Управа міста Львова оповістила отсі максимальні ціни на риби на передсвятоточний час: з 1 кг. коропа найбільше 5 зол., шуки 6'50, лина 5, карася й леща 4 зол.; 1 кг. дрібних риб може коштувати найвище 3 зол. За підвищення цих цін будуть торговці карані.

СКІЛЬКИ ЗАРОБЛЯЮТЬ АМЕРИКАНЦІ?

Після останніх обчислень ціле населення Злучених Держав Америки заробляє річно 707.841,000 золотих. На кожного мешканця, не вилучаючи дітей, припадає річного доходу 6.045 золотих, а на кожного дорослого мешканця 16.245 золотих. Сі обчислення остільки недокладні, що вони опираються на зізнання податників, котрі й в Америці волять подавати й звичайно подають менші доходи, чим їх у дійсності мають.

ВИБУХ ГАЗУ в ПІТСБУРГУ

На передмістю Пітсбурга в Америці наступив в льокали одного поштового уряду вибух газу з uszkodженої газопроводової рури. Три особи згинули на місці, 75 ранених.

Вибух був такий сильний, що знищив переїздячий мимо трамваєвий віз. Пять кілометрів довкруги повилитали всі віконні шиби.

ЗАВЕРТАЮТЬ на СИБІР

Східня Агенція повідомляє з Москви, що німецьких кольтоністів, які в числі 9.000 осіб таборували під Москвою, більшевицька влада насильно завершила на Сибір. Позволення на виїзд до Німеччини вони не одержали. Виселенці в розпуці, бо на Сибірі грозить їм голодова смерть. Вони вислали до німецького амбасадора в Москві Дірксена телеграму, в якій просять помочи. Виявляється, що чутки, немовби, большевики мали дати дозвіл на переїзд до Німеччини, є неправдиві.

КОРОЛЕВА СЕСТРОЮ-ЖАЛІБНИЦЕЮ

Париські дневники приносять цікаву вістку, що б. сербська королева Наталія, вдовиця по кор. Миліані Обреновичу, яку вже давно вважали покійною, живе ще. Є вона сестрою-жалібницею в монастирі Нонтр Дам де Сімон у Парижі.

Королева Наталія, що по смерті чоловіка перейшла на католицизм, живе враз із другою сестрою-жалібницею. Відкрили її зовсім случайно. Згинула вона на вулиці візника, що знущався над кіньми. Поліціант списав протокол і так відкрили, що сестра-жалібниця це бувша Королева Наталія. Вона має 71 літ і є дочка молдавського боярина Івана Кешко та княжни Пульхерії Стурдза. В 1875 повінчалася з тодішнім князем, а пізнішим королем Миліаном. В 1885 р. кинула королева Сербію, розійшовшись з королем. В 1889 абдикував кор. Миліан і 1893 поєднався назад із Наталією. Та в 1900 король Миліан і королева Наталія мусили знов кинути Сербію.

Коли розшаліється буревій...

До образка на 1-ій стор.

Последніми днями світ переживав небувалі бурі. Грізний, небувало сильний гураган, зроджений десь в Америці, перебіг великі простори Атлантицького океану й зі скаженою люттю став бити в береги Європи. Знищив північні береги Іспанії, західне й північне побережжа Франції, Англію навів великими повеннями, кинувся на береги Голандії й північної Німеччини, залив філями гамбурську пристань, в останнім часі пронісся над Норвегією.

Всюди гураган наробив

величезних шкід.

Гнані вихром великі морські філі позаливали пристані, оселі й міста на еспанських, французьких, англійських і німецьких берегах. Страшний буревій зривав дахи з будинків. Ріки виступили з берегів, десятки кораблів, що в тих днях були на морі, пішли на дно. Навіть найбільші океанські велитні, кораблі з 40 тисяч і більше тон поємности, котрим навіть при великих бурях переїзджалось спокійно й безпечно, тепер кидані страшними ударами буревію й биті великанськими філями, мусили задержуватися на отвертім морю, щоб не розбитися при візді до пристані. Могутні італійські панцирники, що тоді перевозили до Лондону на виставу цінні твори італійського мистецтва, ледво вишли ціло з великої халепи.

І хоч, Богу дякувати, до нас цей буревій не дійшов, то не можна сказати, щоб і тут не відчули ми

його наслідків.

Виїмкове як на першу половину грудня тепло й дощі, а навіть громи й лискавки — це все очевидно наслідки далекого від нас буревію.

Хто раз пережив такий буревій, цей ніколи його не забуде. Ще при яснім небі й повній тишині море

зачинає сильно хвилюватися.

Але швидко вже важкі оловяні хмари застелюють небо. Сонце стає червоне, а довкола нього творяться дивні перстені і кола. Воздух робиться горячий, вогкий, душний і тяжкий. Паує грізна тишина. Чути тільки шум моря й удари спінених філь до берега. Та не довго триває тиша. Нагло стає темно.

Жах огортає все, що живе.

Особливо неспокійні стають птахи. Нечайно приходить перший удар вітру й високо підносяться морські філі. Небо дістає краску міді. Тут зривається ще страшніший вітер. Море скаженіє. На збурених філях танцюють великанські океанічні кораблі, а на суші дряжать в основах найміцніші будівлі. Вкінці починається злива. Скорість вітру сягає 250 км і більше на годину. Негайно буря немов тихне, але барометр не показує ще зміни. Цей час затиша, це знак, що ми в середині цикльону, в точці, довкола якої обертається гураган. В тій точці нема вітру. І справді буря знову зривається, сим разом з протиного боку. Та вже барометр починає поволи підноситися. Значиться, що найбільша сила гурагану вже пройшла. Зачинається відворот розшалілого живла.

Як маленьким, слабоньким єством чується тоді людина! Де тоді її гордість нестримна, її самопевність і зарозумілість? Не одному тоді мов лискавкою освітить душу ясна думка про Бога і Його Всемогучість! Не оден тоді навернеться!...

З нинішнім числом розсилаємо наші почтові складанки (чеки). Просимо не зволікати з висилкою передплати на 1930 р.

Що говорять старі літописи про лагідні зими

Сьогорічна зима почалася в нас що правда незвичайно лагідно, та вже заповідають гострі морози в дальших місяцях.

Пригадаймо собі, що перші легкі морози в минулому році почалися коло 20 грудня, а однак півніща гострість зими була явищем не нотованим у нас від 100 літ. Давно теж не було зим зівсім лагідних. Останню таку теплу зиму записали в р. 1888.

Старі літописи згадують про небувало теплу температуру в січні та в лютому. Ось, на скільки можна вірити давнім літописам у рр. 1186 і 1285 в лютім були вже на деревах яблука так великі, як волоські оріхи, а в лісах збирали суниці. Лагідну зиму занотували теж і в р. 1530,

коли трава на луках остала всю зиму. В 1617 р. з кінцем січня й із початком лютого збирали фіялки, черешневі дерева вкрилися пупліхами, а рожі й куці випускали нові гони.

Незвичайно лагідна була зима в р. 1795 і 1796. В січні була найкраща літня погода, а бжолі ввихалися жваво й збирали мід із цвіття. З кінцем січня 1821 цвили не тільки городові цвіти, а й можна вже було продавати деякі ягоди. В лютім в цьому році появилися маєві хрущі.

Дуже тепла в нашому підсонні була, як згадано вже горі, зима в 1888 р. та не згадують, щоб тоді були такі появи, як у теплих вимах інших згаданих років.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

29. (16) Неділя 27. по Сош. Праотець. Отданіє празн. Непороч. Зачат. Св. Пророка Аггея. Глас. 2. Євг. утр. 5.

УСТАВ: Веч. вел. Блаж. муж. Гди возв. стхри вокр. 3. празн. 3. і Праотець 4. Сл. Праотець. 1 н. догм. 2 гласа Вход. Стиховні вскр. Сл. Праот. і н. празн. Троп. вскр. Сл. Праот. 1 н. празн. Отпуст вел. Повеч. мале конд. Праот. Сл. 1 н. празн. Полунощн. недільна Утреня вел. Бг. Гдь троп. вскр. 2. р. Сл. Праот. 1 н. празн. Сідалні вскр. Полиелей неділ. Ангельський Собор Ипакой гласа Сідал. Праотець Сл. 1 н. прзн. Степенна гласа Прокім і Єванг. воскр. Канон воскресн. празн. і н. Праот. Катав. „Христос раждається“. По 3 п. конд. ікос празн. Ипакой Праот. Сл. 1 н. Сідал. празн. По 6 п. конд. ікос. Праот. По 6 п. Світ. вскр. Сл. Праот. 1 н. празн. На хвалите стхр. вскр. 4. і Праот. 4 Сл. Праот. 1 н. Преблагословенна Славосл. вел. — троп. Воскрес із гроба. По отпусті Сл. і н. стихири евангельська.

На часах троп. вскр. Сл. на 1. і 6. празн. на 3. і 9. Праот. конд. на 1. і 6. празн. на 3. і 9. Праот. Служба Божа. Антиф. нед. Троп. воскр. празн. і Праот. Сл. конд. Праот. 1 н. празн. Прокім. Алл. і Причаст. Праот. і празн. Апост. і Єванг. Праотець і Празн. (Ап 257 і 320 Євг. Луки 3. і 76.). За Достойно празн.

30. (17) Понеділок. Пророка Даниїла і трох отроків, 31. (18) Второк. Св. мучен. Севастіяна і проч. 1/1. 1930 (19) Середа. Св. муч. Боніфатія. 2. (20) Четвер. Свщмч. Ігнатія Богоносця*). 3. (21) Пятниця. Св. мучен. Юліяни. 4. (22) Субота. Св. велмч. Анастасії.

2/1 (20. XII) Зачинається Предпразденство Різдва Христова. Звичайно при інших празниках починається церковне предпразденство лиш оден день перед самим празником. Виїмково перед празником Різдва Христова свята Церква установила предпразденство на цілих п'ять днів.

*) Св. Ігнатій (нар. Гнат) Богоносець, названий так, бо мав звичай говорити, що носить Бога в серці. Був одним із наймилішших учеників св. Йоана Єванг., а відтак єпископом в Антіохії (в Азії). Римський цар Траян приїхав після одної воєнної побіди до Антіохії. Думаючи, що побіду завдячує поганським ідолам, казав у жертву їм мучити християн. Між іншими призначено також єпископа Ігнатія на жир диким звірам в цирку в Римі. Св. Ігнатій почувши про засуд, сам заложив собі кайдани і під сторожею пустився в далеку дорогу. В дорозі написав 7 посланій до різних християнських громад. З радісним лицем вступив св. Ігнатій на циркову арену. „Не думайте собі, Римляне — говорив він — що я стою тут за якийсь злочин. Ні! Моя совість чиста. Мене катують лиш за те, що я не дав собі видерти Бога з мого серця, за те, що я Бога люблю!“ Коли випустили на нього два кровожадні льви, він сказав: „Я зерно Христове: нехай мене отже амеють зуби звірячі, щоб я став хлібом милим Господу моему.“ В тій хвилі кинулися на св. Ігнатія льви й за малу хвилю лишили тільки кости. Було се 20 ст. ст. грудня 107 року. Вірні позбирали кости мученика й відвезли до Антіохії. Нині є вони в церкві св. Климента в Римі як дорогий скарб із першого віку Християнства.

АСТРОНОМІЧНИЙ КАЛЕНДАР

29. XII.	схід сонця	7:23,	захід	15:29
30. XII.	„	7:23,	„	15:30
31. XII.	„	7:23,	„	15:31
1. I.	„	7:24,	„	15:31
2. I.	„	7:24,	„	15:32
3. I.	„	7:24,	„	15:33
4. I.	„	7:23,	„	15:34

30. XII. в год. 23 мін. 41 нів.

Поява комети. З краківської астрономічної обсерваторії повідомляють, що через далековид замітили на небі комету, котра летить в сторону землі зі швидкістю 600 000 кілометрів на добу. Найблище сонця буде знаходитися комета в половині січня.

Народні приповідки: Січень — січня, а ти до печі тиснився. Січень січе і морозить, газда з ліса дрова возить. — В січні січе сніг з вітрами, а пияк трясє зубами. А тверезий щоб щось знати, на часопис шле дукати (М. Грицишин).

БІРЖА

Львів, 28 грудня 1929

ДОЛЯР ам. 8:87:80—8:88:80 зол. доллар кан. 8:80:00—8:80:80.

ЗБИЖЖА: На збіжжівій біржі ціни знижкові — настрої слабій. Поза біржою обороти в ячмені на мливу.

Досі вийшли отсі КНИЖКИ

Бібліотеки Укр. Христ. Організації
Львів, Кльонович 8/II.

Ч. 1.	Основи соціології	зол. 3—
Ч. 3.	Спіритизм	2—
Ч. 4.	Життя св. Кирила і Методія	0:80
Ч. 5.	Секти і сектанти	0:60
Ч. 6.	Петро, перший уніятський митрополит України-Руси	1:50
Ч. 7.	Греко-кат. Церква	0:95
Ч. 8.	Др. О. Назарук: Преса	3—
Ч. 9.	Др. О. Назарук: Вчасна весна в північній Алберті	0:50
Ч. 10.	о. Т. Галушинський: Найвищий Пастирський Уряд в Хр. Церкві	0:60

До рефератів про пресу надається книжка Д-ра О. Назарука п. н. „Преса“.

† Посмертна згадка

Дня 23/XI ср. померла в Жидачеві по 2-днєвній недюзі Марія з Серафимів Матура, літ 37. жена Йосифа, державного урядника. Причиною скорої смерти мимо лікарської помочи було зідження свіжого хліба. Покійна відзначалася інтелігентним і метким господарчим хистом, полишила мужа і 5 дітей, котрі суть в школах, чим покійна дуже тішилася.

Похорон відбувся 25/XI при участі Впр. оо. Йоана Скоробогатого, Павла Чихута, Михайла Хавлюка, з Впреп. О. Кан. і Деканом Михайлом Раковським на чолі, в супроводі прегарного хору і численного громадянства без різниці народности, що засвідчило наглядно, як покійну шанували й любили. На цвинтарі прощав покійницю як громадянку п. Сивик. В. Й П.

Цєю дорогою складає рідня щироподяку Впр. Отцям, Брацтву церковному, жидачівському хоріві і всім громадянам за висказані співчуття.

Розв'язка ребуса ч. 4

„З великої хмари малий дощ.“

Добру розв'язку сього ребуса в належнім часі надіслали отсі передплатники „Правди“ Ольга Недостойна, Гусятин; Назар Драпак в Констанції, п. Озеряни К. Ч.; Петро Гевало, Прилбичі; Дануся Кещуківна, Рава р.; Литвинюк, Оришківці; Іван Мусій, Криве; З. Кузьмович, Соколівка; Антонія Бантрох ж. Стаха, Гусятин; Павло Білик, Арламівська воля; Михайло Галюк, Бурдяківці п, Скала; О. Врублевська, Гусятин.

Добрі розв'язки, але в спізнанім речинці надіслали: Дмитро Ревюк, Клубовець; Євген Карабат, Носів; Михайло Кобзар, Островець пільний; Юліан Галькевич, Рожанка вижна; Дмитро Карваш, Лаврів; В. Городиловський, Фільварки.

Переписка Редакції

Вп. П. В. Ш-ик в Прил. Можемо відповісти аж тоді, коли пришлете нам рукопис.

Політичний словар

Ballon d'essai (французькі слова чит. бальон десє) зн. пробний бальон. Так кажуть, коли хтось пускає якусь вістку на це, щоб пізнати думку загалу про якусь справу.

Бальотування, голосування білими й чорними галками (кульками) які вкидають в урну.

Бан, давніше титул начальників угорських окраїнних земель на сході (банатів) пізніше титул намісника Хорватії й Славонії.